

Observator besluttet, at for Fremtiden skulde den beshnderlige Angivelse i Almanaken, at vi lede omtrent i det Aar efter Verdens Skabelse 5,850, udgaa, fordi denne Bestemmelse var i en saa forunderlig Modstrid med, hvad vi jo Alle vide virkelig er Tilfældet. Det er jo en bekendt Sag, at den Videnskab, jeg her skal tale om, Geologien, er en Videnskab, der i Løbet af 100 Aar har vidst at erobre den hele civiliserede Menneskehed for sig. Den drives ved alle Universtiteter i alle civiliserede Lande, og det er ved Hjælp af Kjendsgjerninger, der ere nedlagte i Jordlagene, bragt til fuldstændig Evidents, at alene det lille Atom af den bestaaende Verden, som vi kalde Jordkloden, maa have gennemløbet ikke blot mangfoldige Martusinder, men Millioner af Aar, for at kunne give Plads for de vælgende Rækker af Stabninger baade af Dyre- og Planteverdenen, hvis Levninger findes i Jordlagene. Der er altsaa imellem denne Angivelse i Almanaken og Videnskabens sikre Resultater en strigende Modsatning, og vor konservative Bestyrelse af Universtitetet havde omsider fundet, at det var upassende, at denne Ting længere stod deri, og havde givet sin Observator Tilladelse til at stryge den. I Virkeligheden er den ogsaa bleven strøget i Almanaken for Aaret 1881. Dette Aar er ikke betegnet efter Verdens Skabelse; men imidlertid havde vor nuværende Kultusminister tiltraadt sit Embede, og jeg tror, det var hans allerførste Regjeringshandling, at han erklærede: Sigt skal ikke finde Sted, jeg dekreterer, at Verden er skabt for 5,847 Aar siden, Konsistorium og Universtitet maa høre sig for min Magtfulde, og for Fremtiden have I at skrive dette op mellem de andre kronologiske Angivelser. Under slige Forhold er det jo ligesom en Skjæbnens Ironi, at denne Sag, den geologiske Undersøgelse af Danmark, som vil bringe en overordentlig stor Mængde Kjendsgjerninger til Bæie, der vil bekræfte, lad mig sige Abnormiteten af denne Angivelse, netop skal blive gennemført af denne Mand; men naar han selv kan gennemføre den, har jeg Intet derimod, jeg undrer mig blot lidt over, at han har villet paatage sig den. Imidlertid kunde det jo tænkes, at han i Løbet af de Aar, han har beklædt sit hvide og ansvarfulde Embede, er kommen til en anden Forstaaelse af disse Verdensforhold, og Sigt skulde ganske særlig glæde mig, og hvis det saa ogsaa kunde sætte Spor i Almanaken, saaledes at dette Aar maatte være det sidste, der angives at være omtrent 5,850 Aar efter Verdens Skabelse, skulde det end mere glæde mig. Jeg tror nu oprigtigt talt heller ikke, at vor høitærede Kultusmi-

nister den Gang var hildet i en saadan Bilsfarelse, der mere har sit Hjem i Bartov og Abel Kathrines Bøtger end hos høitstaaende Mænd; men jeg tror, at han vilde paa en lidt barsk Maade betegne, at han nu var Herren, og han skulde man rette sig efter. Naar jeg har tænkt over denne Sag, har den ofte mindet mig om en Scene i vort berømte Nationalværk „Adam Homo“, hvor denne Statsmand, efter at Regisjøren har blandet sig en lille Smule i Forholdene ved Theaterproben, som han ikke synes om, endnu en Gang lader Tordnen rulle, som for at vise, hvem der hyde skulde. Jeg tror i Grunden ikke, det var Andet, som vor høitærede Kultusminister den Gang vilde, og derfor haaber jeg, da Hensigten forlængst er naaet, og da vi kjende ham som en olympisk Natur — Alle kjende ham jo som saadan —, at denne Sag, der er en lille Smule kompromitterende for Landets Dannelsesstrin, i Fremtiden maa falde bort.

Jeg gaar altsaa over til Sagen selv og vilde gjerne henvende mig til Thingets Medlemmer, særlig til de mange Medlemmer af Landbostanden, som her ere til Stede, og ret inderlig anbefale dem denne Sag. Jeg har privat talt om den med ikke saa ganske saa af mine ærrede Kolleger. Jeg har ude i Landet talt om Sagen, og det er aabenbart, at der netop i dette Dieblit er ved at vaagne en Interesse for denne Sag. Det er en dobbelt Interesse. Man er naturligvis ikke klar over, hvad Sagen har at bethyde; men at det er noget værdifuldt og noget Lovende, tror jeg, der er en almindelig Forstilling om. Lad mig da først tale et Par Ord om den praktiske Side af Sagen. Der er i disse Dage her i Salen falden vægtfulde Ytringer om vort Landvæsens hele Tilstand, og Mange af os ere jo bejaalede af Dusk om, at en agrarisk Politik maa komme frem, en Politik, som for Alvor vilde tage Hensyn til den største Klasse's Interesser heri Landet, den Klasse, paa hvis Vel alt Andet her i Landet beror. Men lad os et Dieblit tænke os, at en enkelt Mand sad under saa vanskelige Forhold, som vor hele Landbostand sidder i i dette Dieblit, saa vilde denne Mand, naar han var en forstandig Mand, jo utvivlsomt først og fremmest spørge sig selv: Men hvor ere nu mine Midler, hvad er min Formues egentlige Substant? Jeg kan derefter, naar jeg er kommen til fuldstændig Klarhed derover, træffe mine Foranstaltninger. Saaledes forekommer det mig netop, at Landbostanden maa tage denne Sag. Vi maa vide, hvorledes det, der er den første Begyndelse, det første Grundlag, er bestaent, vi maa have